

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 28.03.2025
Saksnummer: 2025/8
Saksbehandler: Monika Olsen
Dato saksframlegg: 21.03.2025

Saksframlegg 25-8

Rapportering tiltaksmidler for 2024

Innstilling fra forvalter

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre tar forvalters redegjørelse til orientering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

RAPPORT - MIDLER TIL TILTAK I VERNEOMRÅDER (KAP 1420 POST 31) - 2024

Saksopplysninger

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre søkte i 2024 om 770 000 kroner til gjennomføring av skjøtels- og restaureringstiltak. Ved tildeling fikk nasjonalparkstyret 580 000 kroner, hvorav 30 000 ble overført til SNO-ressurs for uttak av fremmede arter. Nasjonalparkstyret hadde 550 000 kroner til gjennomføring av tiltak i 2024.

Forvalter går gjennom rapporten muntlig i styremøtet.

Vedtak *Settes inn*

MIDLER TIL TILTAK I VERNEOMRÅDER (KAP 1420 POST 31) - 2024

Organisasjonsnummer: 974761319

Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Adresse: Stuvikveien 46, 1692 NEDGÅRDEN

E-postadresse: monika.olsen@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Monika Olsen

Telefonnummer: 90712929

E-postadresse: monika.olsen@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Monika Olsen

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENR.: 24S5AE82

Tiltak

Hvem søkes det på vegne av? Nasjonalpark- eller verneområdestyre

Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Beholde ferdselstellere	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Lokalt SNO	1
2	Utarbeide og trykke Kartbrosjyre	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	100 000
3	Kanaliserings av deler av kyststien på Asmaløy	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	50 000
4	Utskifting av informasjonsplakater	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	150 000
5	Skjøtsel strandeng Kasa/Sandholmen, Vesterøy	Slått	Engslått	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	20 000

6	Skjøtsel av kystlynghei Sildevika og Sjursholmen	Restaurering	Skjøtsel i tilknytning kulturminner	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	30 000
7	Bekjempe mispel, rynkerose og kjempespringfrø	Uttak av fremmede arter	Rynkerose	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	70 000
8	Uttak av mink	Uttak av fremmede arter	Mink	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Lokalt SNO	30 000
9	Skjøtsel av kystlynghei	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	300 000
10	Skjøtsel av slåtteeng med honningblomst	Slått	Myrslått	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	10 000
11	Rydde marint avfall OSPAR-strand	Annet	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)	Forvaltningsm.	10 000
						770 001

Beholde ferdselstellere

Prioritet: 1

Navn på tiltaket: Beholde ferdselstellere

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Opparbeide sti/kanalisering

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Behov for å beholde tellere som er i bruk ved Svarteberget, Guttormsvauen og Ørekroken. Ønsker en teller ved Storesand for å kunne sammenligne bruk av de to nærliggende områdene Storesand og Ørekroken, jfr. NINA sin sårbarhetsanalysen i 2018, og innføring av ny lokal forskrift i 2022 for å regulere ferdsel i Ørekroken. Vurderer behov for å kanalisere ferdsele. Tellerne har dessverre vært ustabile gjennom flere sesonger, men gir en viss relativ oversikt mellom disse områdene. Vi har behov for sikrere data for besøkstall, og vil bruke dem i et stiprosjekt (Friluftslivets ferdselsårer), i samarbeid med Hvaler kommune. Vi har godt samarbeid med lokalt SNO som bistår ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegging i basen. Behov for personalressurser i felt fra SNO 2024 for oppsetting og drift, meldes inn i Naturoppdrag.

Økonomisk ansvarlig: Lokalt SNO

Navn på SNO-ansatt: Gry Liljefors

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 1

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Utarbeide og trykke Kartbrosjyre

Prioritet: 2

Navn på tiltaket: Utarbeide og trykke Kartbrosjyre

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Kartbrosjyren er en informasjonsbrosjyre om nasjonalparken, naturen og opplevelsene i området. Lages i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Kanaliserings av deler av kyststien på Asmaløy

Prioritet: 3

Navn på tiltaket: Kanalisering av deler av kyststien på Asmaløy

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Opparbeide sti/kanalisering

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Bedre og mer entydig merking/kanalisering av deler av kyststien på Asmaløy for å samle ferdselen til én trasé. Området er beskrevet i Sårbarhetsvurdering av utvalgte lokaliteter i Ytre Hvaler nasjonalpark og Besøksstrategien.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 50 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Utskifting av informasjonsplakater

Prioritet: 4

Navn på tiltaket: Utskifting av informasjonsplakater

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Utarbeide plan for oppgradering av innhold og utforming av våre eksisterende skilttavler til ny merkevare. Avklare hvilke som skal gis prioritet. Utarbeide forslag til utforming/innhold for eksisterende innfallsporter som blir prioritert.

Målet er å ta i bruk merkevaren for Norges nasjonalparker på alle møtepunkt mellom besøkende og nasjonalparken.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 150 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Skjøttel strandeng Kasa/Sandholmen, Vesterøy

Prioritet: 5

Navn på tiltaket: Skjøttel strandeng Kasa/Sandholmen, Vesterøy

Tiltakskategori: Slått

Tiltakstype: Engslått

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Usedvanlig velutviklet og artsrik strandeng med en rekke rødlistede karplantearter, samt en av Oslofjordens største bestander av strandrisp. Meget viktig lokalitet hvor beite eller slått bør gjennomføres snarest mulig for å hindre gjengroing.

Tiltak gjennomført i 2022: Ryddet oppslag av krypeiener, or, furu og slåpekratt. Tiltak i 2024 : slått med bjelkeslåmaskin.

Se Vedlegg 6 (1) - naturtyper - behov for skjøttel (Vedlegg Forvaltningsplan for Ytre Hvaler 2020-2030).

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 20 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Skjøtsel av kystlynghei Sildevika og Sjursholmen

Prioritet: 6

Navn på tiltaket: Skjøtsel av kystlynghei Sildevika og Sjursholmen

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Skjøtsel i tilknytning kulturminner

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Hvalertufter i kystlynghei var nedgrodd med krypeiener. Første gangs rydding i 2015 med midler fra fylkeskonservator. Behov for årlig skjøtsel/vedlikehold framover med YHNP-midler; etter ny 10-årig avtale inngått med Kulturarv Viken (Østfold) fylkeskommune, fylkeskonservator i 2022.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 30 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Bekjempe mispel, rynkerose og kjempespringfrø

Prioritet: 7

Navn på tiltaket: Bekjempe mispel, rynkerose og kjempespringfrø

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Tiltakstype: Rynkerose

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

I 2020 gjorde vi større funn av blankmispel/sprikemispel flere steder i nasjonalparken; bl.a ved Skipstadkilen og Vikerhavn. En del ble fjernet i 2022 og 2023, men fortsatt behov for å fjerne mispel. I tillegg er det fortsatt behov for bekjemping av rynkerose og kjempespringfrø.

Tiltak i tråd med handlingsplan for rynkerose og faktaark om de respektive fremmede artene.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 70 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Uttak av mink

Prioritet: 8

Navn på tiltaket: Uttak av mink

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Tiltakstype: Mink

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

I tråd med handlingsplan for fremmede arter; DN-rapport 5-2011

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Lokalt SNO

Navn på SNO-ansatt: Haakon B Haaverstad

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 30 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Skjøtsel av kystlynghei

Prioritet: 9

Navn på tiltaket: Skjøtsel av kystlynghei

Tiltakskategori: Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype: Rydding av trær/busker/kratt

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Dyr skal transporteres ut og inn med båt til øyene Akerøya, Herføl, Sauholmen, Tisler og Søsterøyene vår og høst. Skjøtsel av et gammelt beitelandskap, fjerne trær og busker, brenne lyng. Sau, geit og kuer beiter i sommersesongen. Første gangs rydding i gjengrodde områder. Del av handlingsplan for kystlynghei. Egne skjøtelsesplaner for kystlyngheiområdene.

- Det er et overordna mål å åpne gjengroende arealer på øyene og gjenskape kystlynghei med de tradisjonelle driftsformene og oppnå mosaikk av lyng i ulik alder.
- Det er et mål å opprettholde tradisjonell bruk på areal som ikke er gjerdet inne, dvs. ”moderat intensiv bruk med beite som ryddes om nødvendig regelmessig for vedvekster, men pløyes ikke og ikke tilsådd, sprøytet eller gjødslet”.
- Et hovedmål er å bevare det biologiske mangfoldet av naturtyper og arter.
- Det er et mål å prioritere viktige områder for sårbare og rødlista arter.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 300 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Skjøttel av slåtteeeng med honningblomst

Prioritet: 10

Navn på tiltaket: Skjøttel av slåtteeeng med honningblomst

Tiltakskategori: Slått

Tiltakstype: Myrslått

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Vedlikehold av tidligere ryddet område, samt skjøttel av nye områder ved Skjellvik, Teneskjær og Filletassen.

Prioritert for å hindre gjenvekst av busker og trær. Skjøttel i tråd med skjøttelsplan for honningblom.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 10 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Rydde marint avfall OSPAR-strand

Prioritet: 11

Navn på tiltaket: Rydde marint avfall OSPAR-strand

Tiltakskategori: Annet

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Østfold

Kommune: Hvaler

Verneområde: Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752)

Beskrivelse av tiltaket:

Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel. OSPAR-stranda på Akerøya er ryddet og registrert årlig siden 2011. OSPAR-metodikken er svært verdifull og på nåværende tidspunkt det beste verktøyet vi har for å registrere strandsøppel for å se på mengde og komposisjon av strandsøppel i Nordøst Atlanteren.

Det utføres en grundig nullstilling av strendene mellom hver kartlegging, slik at det ikke blir «følgefeil» år etter år.

- OSPAR-kartleggingen bør utføres av profesjonelle ryddere som kjenner systemet godt og som kan gjøre dette i tilmålt arbeidstid for å få samme nøyaktighet.

Ytre Hvaler nasjonalpark samarbeider med Skjærgårdstjenesten og Oslofjordens friluftsråd om nullstilling og registrering av OSPAR-stranda.

Vurdering av de miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldloven:

- Tiltaket fremmer verneverdiene. Vår vurdering er at det vil virke positivt for naturmangfoldet. Vi benytter velprøvde teknikker med lav risiko for utilsiktede negative konsekvenser.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger:

Beløp det søkes om: Kr 10 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Vedlegg

 NINA Rapport 1499_Ytre Hvaler.pdf (Annet)

 Besøksstrategi Ytre Hvaler utkast (002).pdf (Annet)

 Skjøttelsesplan_Sildevika ID70779 2022.pdf (Annet)

 Skjøttelsesplan_Sjursholmen ID70778 2022.pdf (Annet)

 1-vedlegg-fvpl-2020-liten.pdf (Annet)

 ninarapport2377 resultat overvåking 2023.pdf (Annet)

 15-2021-Skjøttelsesplan-for-tre-lokaliteter-med-honningblom-Herminium-monorchis-i-Ytre-Hvaler-nasjonalpark-Ostfold-fylke.pdf (Annet)

 skjøttelsesplan-akeroya.pdf (Annet)

 skjøttelsesplan-asmaloy.pdf (Annet)

 skjøttelsesplan-tisler.pdf (Annet)

 skjøttelsesplan-herfol.pdf (Annet)

 Søknad Sone12 OSPAR_OF.pdf (Annet)

 Besøksstrategi-Ytre-Hvaler-utkast.pdf (Annet)

 Monika Olsen for STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Lvert 10.01.2024